

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษา ผลกระทบของปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ครั้งนี้ ผู้ศึกษาสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 สถานการณ์โดยทั่วไป สาเหตุ และผลกระทบจากปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย

จากการศึกษา พบว่า สถานการณ์โดยทั่วไปทั้งผู้ประกอบการและชนชั้นกลางมีความเดือดร้อนจากปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยและถือเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ เพราะพบปัญหาอันเกิดจากขยะมูลฝอยหลายปัญหา เช่น ปัญหาขยะล้นถังเนื่องจาก ปริมาณถังขยะไม่เพียงพอต่อปริมาณประชากรและจำนวนขยะต่อพื้นที่ และปัญหาพนักงานที่จัดเก็บขยะทำการจัดเก็บไม่สม่ำเสมอ จัดเก็บไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด จนทำให้ขยะล้นและค้างไว้หลายวัน รวมถึง ปัญหาการขาดการดูแลเอาใจใส่บำรุงรักษาถังขยะ และพื้นที่บริเวณทิ้งขยะจึงทำให้เกิดความสกปรกและสภาพไม่น่ามอง และยังเป็นที่เพาะพันธุ์ ของเชื้อโรคจากขยะที่ตกค้างก่อให้เกิด กลิ่นที่รุนแรง และยังมีผลต่อการแพร่ระบาดของเชื้อโรค ก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนในด้านสุขภาพอนามัยทั้ง ร่างกาย และจิตใจ ภาพพจน์ เศรษฐกิจ สังคม พื้นที่สำคัญที่เกิดปัญหาดังกล่าวได้แก่ บริเวณพื้นที่รกร้าง สาธารณะ บริเวณตลาดสด และชุมชน

จึงสรุปได้ว่าในเรื่องสถานการณ์โดยทั่วไป จากทั้งแบบสังเกต สัมภาษณ์ มีสภาพน่าเป็นห่วงเนื่องจากความเดือดร้อนจากปัญหายังคงกระจายบริเวณตามจุดต่างๆโดยรอบในชุมชน จุดสำคัญต่างๆ เช่น ตลาดสด พื้นที่พักผ่อน พื้นที่รกร้าง เพราะสร้างผลกระทบต่อทั้งทางด้านสุขภาพ ร่างกาย จิตใจ ตลอดจนจนถึง การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจของชุมชน

ความรุนแรงของปัญหาและแนวโน้มในอนาคต

จากการศึกษาพบว่า ผลจากการสังเกตและสัมภาษณ์ ทำให้ทราบว่า เป็นปัญหาที่มีความรุนแรงและมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ หากยังไม่มีการแก้ไขอย่างจริงจัง จะเป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคม ชุมชนในหลายๆด้าน ในปัจจุบันเห็นได้ชัดจากขยะในพื้นที่ที่มีปริมาณมากจนล้นออกมาจนถึงจัดเก็บ และสภาพถังจัดเก็บขาดการดูแลเอาใจใส่ จนทำให้เกิดสภาพไม่น่ามองและยังเป็นแหล่งก่อให้เกิดมลพิษและเพาะเชื้อโรคทั้งนี้ปัญหาดังกล่าวล้วนแล้วแต่มีสาเหตุ

มาจากจากภาครัฐและเอกชน จากภาครัฐ ได้แก่ การขาดแคลนจำนวนถึงขณะที่ไม่พอเพียงต่อความต้องการ การดูแลและบำรุงรักษาถึงขณะที่มีอยู่เดิม การดูแลและกำหนดพื้นที่ในการทิ้งให้ชัดเจน รวมถึงการออกนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความรู้กับประชาชนยังไม่ทั่วถึง เช่นการให้ความรู้ในการแยกขยะจึงทำให้สภาพความรุนแรงของปัญหา มีแนวโน้มความรุนแรงสูงขึ้นเรื่อยๆ ความรุนแรงในปัจจุบัน จึงเป็นความรุนแรงจาก การทิ้งค้ำขยะ ที่มีปริมาณมากเป็นช่วงระยะเวลาต่างๆ ก่อให้เกิดกลิ่นที่รุนแรง และภาพที่ไม่น่าชม โดยปริมาณจุดต่างๆ ที่เกิดขึ้นนั้นกระจายเป็นบริเวณกว้างตามจุดต่างๆ เช่น ตามพื้นที่ร้าง พื้นที่สาธารณะ ชุมชนต่างๆ และตลาดสด

การศึกษาจากแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่ม ทั้งจากผู้ประกอบการและชนชั้นกลาง ให้ข้อมูลไปในทิศทางเดียวกันคือ ให้ความรุนแรงของปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง มีนัยสำคัญมากที่สุด และรองลงมาคือ ในระดับรุนแรง มากซึ่งจะเห็นได้ว่า ในการให้ข้อมูลทั้งผู้ประกอบการและชนชั้นกลาง ส่วนใหญ่ให้ความรุนแรงระดับปานกลางและรุนแรงมากหากคิดเป็นเปอร์เซ็นต์แล้ว มีทิศทางไปทิศทางเดียวกันคือ มีความรุนแรงปานกลาง ไปในทิศทางมากขึ้นของความรุนแรง

จึงสรุปได้ว่าในเรื่องความรุนแรง จากทั้งแบบสังเกต สัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ได้รับคำตอบไปในทิศทางเดียวกันคือ ในปัจจุบันความรุนแรงจากปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยมีความรุนแรงไปในทิศทางที่มาก ต้องเร่งแก้ไข

ผลกระทบของปัญหา

จากการศึกษา พบว่าจากการสังเกตและสัมภาษณ์ ผลกระทบของปัญหา มีทั้งทางตรงและทางอ้อมคือ ผลกระทบทางตรงกับประชาชนได้แก่ กลิ่นที่รุนแรงที่มีผลต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนในชุมชนจากการทับถมของขยะที่ไม่ได้จัดเก็บและมีปริมาณมาก อีกทั้ง น้ำเสียที่เกิดจากการชะล้างกองขยะที่ลงสู่ทางระบายน้ำและน้ำใต้ดินโดยตรง รวมถึง ปริมาณแมลงวันและแมลงอื่นๆที่เป็นพาหะนำโรค ที่มาตอมกองขยะ สิ่งต่างๆเหล่านี้ ล้วนแล้วแต่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย ทั้งด้านร่างกายและจิตใจของประชาชนในชุมชน ในทางอ้อม ผลกระทบจากปัญหาขยะมูลฝอยก่อให้เกิดสภาพอุจาดตา มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยว ทั้งจากภาพที่พบเห็นและจากความรำคาญจากแมลงต่างๆ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจและภาพพจน์ที่ดี

จากการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ทุกกลุ่มให้ข้อมูลไปในทิศทางเดียวกันคือ เห็นว่าผลกระทบจากปัญหาขยะเป็นเรื่องใกล้ตัวมาก เป็นปัญหาที่ผู้ตอบคำถามส่วนใหญ่คิดว่าใกล้ตัวมาก แต่ในส่วนผลกระทบที่มีผลต่อตัวกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า มีผลกระทบปานกลาง

และมากตามลำดับ จึงสรุปได้ว่า จากแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าปัญหาเรื่องขยะเป็นเรื่องใกล้ตัวมีความสำคัญมากแต่ส่งผลกระทบต่ออยู่ในระดับปานกลาง

จึงสรุปได้ว่าในเรื่องผลกระทบของปัญหา จากทั้งแบบสังเกต สัมภาษณ์ และแบบสอบถามได้รับคำตอบไปในทิศทางเดียวกันคือ ในปัจจุบันผลกระทบจากปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยเป็นเรื่องใกล้ตัวของทุกคน มีผลกระทบปานกลางค่อนข้างมาก ทั้งทางตรงและทางอ้อม

สาเหตุของปัญหา

จากการศึกษา พบว่าจากการสังเกตและสัมภาษณ์ สาเหตุของปัญหามาจากภาครัฐขาดการเอาใจใส่ และดำเนินงานอย่างจริงจัง ทั้งใน ด้านอุปกรณ์ ที่ใช้ รongรับขยะ ที่ไม่เพียงพอและรถเก็บขยะรวมถึงบุคคลากร ที่พอเพียงและเหมาะสมต่อการทำงาน เช่น รถเก็บขยะบางคันมีขนาดใหญ่เกินกว่าขนาดของซอยที่จะเข้าไปเก็บจึงไม่สามารถเข้าไปเก็บได้ รวมถึงขั้นตอนในการทำงานที่เป็นมาตรฐานที่ชัดเจนและระบบการติดตามผลงานและสรุปผลที่ขาดประสิทธิภาพ และการให้ความรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเรื่องการจัดการขยะมูลฝอย ทำให้เป็นสาเหตุของพฤติกรรมที่ทิ้งและจัดการขยะที่ผิดของประชาชน เนื่องจากความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องจากภาครัฐและทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ขาดความเอาใจใส่ ในการจัดการปัญหา

จากกลุ่มตัวอย่าง ทั้งผู้ประกอบการและชนชั้นกลาง ให้ข้อมูลที่ไปในทิศทางเดียวกัน สาเหตุของปัญหา มาจากประชาชน มากกว่าภาครัฐ ข้อมูลส่วนใหญ่ สรุปถึงสาเหตุของปัญหาคือประชาชนส่วนใหญ่ไม่ใส่ใจต่อปัญหาและเห็นแก่ตัวมากเกินไป

ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและสัมภาษณ์ กับ ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแตกต่างกัน เนื่องจาก ในหัวข้อแบบสอบถามในเรื่องสาเหตุของปัญหา จะแบ่งคำถามเป็น 2 ข้างคือ ในส่วนที่มาจากภาครัฐคือ ในเรื่องกฎระเบียบจากภาครัฐและความเข้มงวดของเจ้าหน้าที่ และในส่วนของสาเหตุของประชาชนคือประชาชนส่วนใหญ่ไม่ใส่ใจต่อปัญหาและเห็นแก่ตัวมากเกินไป จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญถึงสาเหตุจากตัวกลุ่มผู้ก่อให้เกิดขยะมากกว่า แต่ในส่วนจากการสังเกตและสัมภาษณ์ จะได้ข้อมูลเชิงลึกกว่าเนื่องจากการลงพื้นที่จริงทำให้ทราบถึงปัญหาที่แท้จริง หากนำมาวิเคราะห์จากทั้ง 2 วิธีแล้วจะทำให้ทราบสาเหตุที่แท้จริงเพื่อแก้ไขได้ตรงจุด ก็คือ ภาครัฐ ควรมีการรณรงค์ ส่งเสริม กวดขัน กับประชาชนมากกว่านี้เพื่อแก้ไขสาเหตุ ที่มาจากประชาชนส่วนใหญ่ไม่ใส่ใจต่อปัญหาและเห็นแก่ตัวมากเกินไป

5.1.2 การแก้ไขปัญหและบทบาทของผู้มีส่วนได้เสียในการจัดการปัญหาขยะมูลฝอย

ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

จากการศึกษา พบว่าจากการสังเกตและสัมภาษณ์ ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียมากที่สุดจากปัญหาคือประชาชนและชุมชน หากประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะที่ถูกวิธี และมีจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อม ก็จะเป็นการแก้ไข ปัญหาขยะจากแหล่งกำเนิด และที่ต้นเหตุ อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาร่วมกับภาครัฐในการเสนอแนะและสร้างความร่วมมือ และส่วนร่วมในการติดตามการทำงานร่วมกันจากภาครัฐและประชาชน เนื่องจาก ประชาชนเป็นผู้ก่อให้เกิดขยะ ภาครัฐเป็นผู้จัดการ หากประชาชนมีความรู้ และเข้าใจ ที่ถูกต้องในการจัดการก็สามารถ ช่วยลดภาระ และเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการ ให้แก่ภาครัฐ และภาครัฐก็สามารถ ดำเนินการจัดการเพื่อพัฒนาได้อย่างเต็มที่

จากการศึกษา กลุ่มตัวอย่างจากแบบสอบถาม ทั้งผู้ประกอบการและชนชั้นกลาง มีความเห็นตรงกันส่วนใหญ่เห็นว่า การแก้ไขปัญหการจัดการขยะมูลฝอย ควรณรงค์ให้ประชาชน ทุกกลุ่มตื่นตัว รองลงมาคือการกวดขันการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้อง และทุกกลุ่มตัวอย่างเห็นตรงกันว่า ผู้ที่มีบทบาทหลักในการแก้ไขปัญห ได้แก่ ประชาชน รองลงมาคือ เทศบาล

ความต้องการในการให้ความร่วมมือแก้ไขปัญห ทุกกลุ่มมีความคิดเห็นตรงกันคือ ยินดีให้ความร่วมมือ มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือ ต้องการให้ความร่วมมือมาก ในส่วนของเรื่องข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหการจัดการในเรื่องขยะมูลฝอย ทุกกลุ่มให้ความเห็นตรงกันคือ การช่วยสอดส่องดูแลปัญหา มากที่สุด รองลงมาคือการช่วยณรงค์ให้ความรู้

จึงสรุปได้ว่าในเรื่องการแก้ไขปัญหและบทบาทของผู้มีส่วนได้เสียในการจัดการปัญหา จากทั้งแบบสังเกต สัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ได้รับคำตอบไปในทิศทางเดียวกันคือการแก้ไข ปัญห ควรมาจากประชาชน มีส่วนร่วม ทั้งการจัดการตั้งแต่การคัดแยก การดูแลภาชนะที่จัดทิ้ง การสอดส่องดูแลและให้ข้อมูลกับภาครัฐ ทั้งนี้เพราะประชาชนเป็นตัวแปรสำคัญประการหนึ่งของปัญหาที่จะสามารถแก้ไขที่ต้นเหตุได้ หากมีการรณรงค์ให้ความรู้และปลูกจิตสำนึก แล้วประชาชนเกิดความเข้าใจ เกิดการมีส่วนร่วมกับภาครัฐ ก็จะสามารถแก้ไขปัญห ได้อย่างยั่งยืนต่อไป

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากการสำรวจข้อมูลเพื่อประเมินระดับความรุนแรงของปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครเชียงใหม่โดยผู้ประกอบการและชนชั้นกลางในเมือง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็น

ว่าปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครเชียงใหม่ มีความรุนแรงในระดับปานกลาง และ ยังพบว่าภูมิสำเนาเดิมของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการประเมินระดับความรุนแรงของปัญหาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิสำเนาต่างกันจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความรุนแรงของปัญหาแตกต่างกัน โดยภูมิสำเนาเดิมของผู้ตอบที่อยู่จังหวัดอื่นในเขตภาคเหนือและจังหวัดในภาคอื่นมีความคิดเห็นว่าปัญหาที่เกิดขึ้นมีระดับความรุนแรงมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิสำเนาเดิมในเขตเมืองจังหวัดเชียงใหม่และนอกเขตเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งอาจเนื่องมาจากการ ที่จังหวัดเชียงใหม่ตามการรับรู้ของคนทั่วไปเป็นเมืองท่องเที่ยวที่สร้างรายได้และเป็นที่รู้จักใน อันดับต้นของประเทศ ความคาดหวังต่อปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวของผู้มีภูมิสำเนาอื่นที่มีใจเชียงใหม่จึงมีสูง ความสะอาดและระบบการจัดการขยะก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวมาเชียงใหม่ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิสำเนาในจังหวัดเชียงใหม่จึงมีความคิดเห็นที่มีต่อระดับความรุนแรงของปัญหาจึงแตกต่างกันไปด้วย นอกจากนี้จากการศึกษาของ ธนาพร ประสิทธิ์นราพันธ์ (2544) พบว่า ปัจจัยการ รับรู้ข่าวสารเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิสำเนาเดิมต่างกันย่อมมีความเข้มข้นและระดับความรุนแรงในการรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ที่แตกต่างกันไป ทำให้มีความคิดเห็นต่อระดับความรุนแรงของปัญหาในการจัดการขยะแตกต่างกันด้วย

เมื่อศึกษาถึงความรู้สึกต่อการเป็นเรื่องใกล้ตัวของปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครเชียงใหม่โดยผู้ประกอบการและชนชั้นกลางในเมือง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รู้สึกว่าเป็นเรื่องใกล้ตัวมาก และยังพบว่าภูมิสำเนาเดิมของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกว่าเป็นเรื่องใกล้ตัวของปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครเชียงใหม่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิสำเนาต่างกันจะมีความรู้สึกต่อการเป็นเรื่องใกล้ตัวของปัญหาแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิสำเนาในจังหวัดอื่น จะรู้สึกว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องใกล้ตัวมากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิสำเนาในจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพรัตน์ เตชะรินทร์ (อ้างในบัลลังก์ วิเศษศรี , 2543) กล่าวถึงปัญหาการจัดการขยะในประเทศไทยว่าเกิดจากการที่ประชาชนในท้องถิ่นขาดจิตสำนึกและการที่ประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ต่อต้านการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งการขาดความตระหนักและจิตสำนึกนี้เอง ที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิสำเนาในจังหวัดเชียงใหม่มีระดับความรู้สึกต่อการเป็นเรื่องใกล้ตัวของปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มี ภูมิสำเนาในจังหวัดอื่น

เมื่อศึกษาการประเมินผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครเชียงใหม่โดยผู้ประกอบการและชนชั้นกลางในเมือง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าผลเสียพอสมควรและภูมิสำเนาเดิมของกลุ่มตัวอย่างไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อ

ผลกระทบของปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครเชียงใหม่ต่อคุณภาพชีวิต เนื่องจากประชาชนในทุก ๆ พื้นที่อาจจะรับรู้ถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตใกล้เคียงกัน และมีความเข้าใจคล้าย ๆ กันว่า ปัญหาขยะเป็นปัญหาหนึ่งที่มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต พื้นที่จึงไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อผลกระทบของปัญหาขยะที่มีต่อคุณภาพชีวิต คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะงานประจำแตกต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อผลกระทบของปัญหาขยะที่มีต่อคุณภาพชีวิต เนื่องจาก กลุ่มตัวอย่างในแต่ละลักษณะงานประจำมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกันว่า ปัญหาขยะมีผลเสียพอสมควรที่จะกระทบต่อคุณภาพชีวิต

เมื่อประเมินผลด้านผลกระทบต่อความเป็นเมืองน่าอยู่ของเชียงใหม่จากปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครเชียงใหม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าผลเสียรุนแรงมากและกลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นต่อผลกระทบต่อความเป็นเมืองน่าอยู่ของจังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากผู้ตอบทุกพื้นที่ส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาขยะมีผลเสียรุนแรงมาก แต่ลักษณะงานประจำของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อความเป็นเมืองน่าอยู่จากการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยของเทศบาลนครเชียงใหม่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะงานประจำต่างกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อความเป็นเมืองน่าอยู่จากปัญหาการจัดการขยะแตกต่างกัน ซึ่งจากการศึกษาของจำรูญ (2538) ผลกระทบจากปัญหาขยะจะทำให้บ้านเมืองสกปรกรกรุงรัง มีสภาพไม่น่าดู แสดงถึงความไม่เจริญทางด้านวัฒนธรรมของชุมชนนั้น ๆ ทำให้เกิดมลภาวะทางสายตา ลดความน่าดูของเมืองเชียงใหม่ รวมถึงส่งกลิ่นเห็นเป็นที่รังเกียจของคนทั่วไป ด้วยเหตุนี้ปัญหาขยะในเมืองเชียงใหม่จึงมีผลเสียรุนแรงมากกระทบต่อความเป็นเมืองน่าอยู่ และจากความแตกต่างของลักษณะงานประจำที่ทำให้ความคิดเห็นต่อผลกระทบต่อความเป็นเมืองน่าอยู่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจาก อาชีพบางอาชีพเป็นอาชีพที่มีระดับการมีส่วนร่วมต่อชุมชนสูง และมีระดับการศึกษาที่เป็นคุณสมบัติกำหนดการเข้าประกอบอาชีพสูง ทำให้บุคคลที่อยู่ในอาชีพนั้น ๆ มีความคิดเห็นและทัศนคติต่อผลกระทบต่อความเป็นเมืองน่าอยู่ที่แตกต่างกัน อาทิเช่น อาชีพข้าราชการ ซึ่งเป็นผู้รับนโยบายของรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง เช่น เทศบาลนครเชียงใหม่ จึงมีระดับความรุนแรงของความคิดเห็นสูงกว่าอาชีพเจ้าของกิจการ อาชีพอิสระ/อื่น ๆ และพนักงานเอกชน

สำหรับสาเหตุของปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าสาเหตุมาจากการที่ประชาชนบางส่วนเห็นแก่ตัวมากเกินไป ซึ่งภูมิลำเนาเดิมของผู้ตอบและลักษณะงานประจำของผู้ตอบ ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุ ของปัญหาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพรัช เตะชะรินทร์ (2527) ที่กล่าวถึงปัญหาขยะว่าเกิดจากการ ที่ประชาชนขาดความตระหนักและยังให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน

เพื่อแก้ปัญหาในชุมชน สอดคล้องกับแนวคิดของ Reeder (1975) (อ้างในจุฑารัตน์ วุฒิสุมบูรณ์, 2538) ที่สรุปปัจจัย ต่าง ๆ ที่มีผลต่อการรักษาการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยสร้างมาตรฐานคุณค่าเพื่อลดความเห็นแก่ตัวและสร้างความตระหนักให้แก่ประชาชน นอกจากนี้จากผลการศึกษาของเรื่องเคส ทองสถิตย์ (2545) ได้กล่าวว่า แนวทางปฏิบัติในการลดขยะ คือ ให้มีการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในชุมชน สอดคล้องกับที่ชาติ อ่องพะ (2538) กล่าวถึงปัญหาสำคัญที่ทำให้เกิดขยะคือ การที่ประชาชนยังไม่ให้ความร่วมมือเต็มที่

ผลการศึกษาในครั้งนี้ นำเสนอข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครเชียงใหม่ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะในการรณรงค์เพื่อให้ประชาชน ทุกกลุ่มตื่นตัว ซึ่งปัจจัยด้านภูมิสำเนาเดิมและลักษณะงานประจำของกลุ่มตัวอย่างไม่มีความสัมพันธ์ กับข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยข้อเสนอแนะที่ต้องการให้รณรงค์เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มตื่นตัว นี้เป็นการสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อแก้ไขปัญหาชุมชน สอดคล้องกับแนวคิดของ Uphoff (อ้างในชูเกียรติ ลิสุวรรณ , 2534) ที่มองมิติของการเข้าร่วมของประชาชนจากพื้นฐานการเข้าร่วมที่ต้องการมีส่วนร่วมจากแรงจูงใจภายใน ซึ่งจะเป็นแรงหนุนหรือชี้ช่วยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม รวมถึงสอดคล้องกับการศึกษาการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดพะเยาของอรุณรัสมิ์ จันทราช (2543) ที่กล่าวถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยโดยใช้เทคโนโลยีเดิม การพัฒนาองค์การ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การสร้างวัฒนธรรมชุมชนและการจัดการขยะมูลฝอย

สำหรับข้อเสนอเกี่ยวกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครเชียงใหม่ นั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า ประชาชนเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ล้วนมีความเห็นว่า ประชาชนซึ่งเป็นผู้ใกล้ชิดกับปัญหาที่สุด เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครเชียงใหม่

สำหรับแนวทางที่ต้องการเข้าร่วมในการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครเชียงใหม่ของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาโดยการช่วยสอดส่องดูแลปัญหาและยังพบว่าภูมิสำเนาเดิมของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับแนวทางการเข้าร่วมในการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครเชียงใหม่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิสำเนาต่างกันจะต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการจัดการและด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการรับรู้ข่าวสารและมีความตระหนักในปัญหาที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิสำเนาในเขตจังหวัดเชียงใหม่จะมีความตระหนักและเข้าใจ

ปัญหาที่แตกต่างจากกลุ่ม ตัวอย่างที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดอื่น วิธีการที่ต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาก็แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับที่ไพรัช เตชะรินทร์ (2543) กล่าวถึงปัญหาในการจัดการขยะของประเทศไทยว่าเกิดจากประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ต่อต้านการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย ดังนั้น รูปแบบการเข้าไปมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันจึงมีความแตกต่างกัน สำหรับลักษณะงานประจำของกลุ่มตัวอย่างไม่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการเข้าร่วมในการแก้ไขปัญหา เนื่องจากส่วนใหญ่ต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลปัญหา และเป็นวิธีการที่ง่ายและสะดวกที่สุดทุกคนทุกอาชีพสามารถทำได้จึงมีความคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

ปัญหาการจัดการขยะยังคงเป็นเรื่องที่ยังต้องให้ความสำคัญและแก้ไขอย่างต่อเนื่องอย่างจริงจัง จากทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไปนี้ คือ

1. กระบวนการจัดการปัญหาควรมาจากต้นเหตุมากกว่าปลายเหตุ ในการแก้ไขควรมาจากการให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกกับผู้ก่อให้เกิดขยะมากกว่าแก้ไขที่ปลายเหตุ คือ ออกมาตรการต่าง ๆ หรือหุ้มนงบประมาณกับการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ โดยขาดความรู้ที่แท้จริงในการดำเนินงาน
2. กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสอดส่องดูแล ติดตามผล และมีส่วนร่วมในการคิด และแก้ไขปัญหาพร้อมกันในการทำงาน และจัดการปัญหาระหว่างภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน
3. การดำเนินงานในการจัดทำแผนและมาตรการของภาครัฐต้องอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่แท้จริงและทันสมัย ทันเหตุการณ์ และภาคประชาชนควรมีส่วนร่วมในการพิจารณา รวมถึงในการดำเนินงานตามแผนต้องดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและจริงจัง